

Analiza rynku turystycznego Słowacji

Tomaś Łukasz

Nr.indeksu 33353

IV rok Hot/W

Spis treści

I.	Informacja podstawowe.....	5
2.	Dane Geograficzne	7
3.	Gospodarka Słowacji	9
4.	Przemysł	10
5.	Infrastruktura drogowa	10
6.	Warunki rozwoju turystyki	12
7.	Regiony turystyczne na Słowacji	13
8.	Opis wybranych regionów turystycznych Słowacji.....	13
9.	Obiekty UNESCO na Słowacji.....	18
II.	ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO SŁOWACJI	19
1.	Rynek recepcji turystycznej	19
2.	Rynek emisji turystycznej	25
3.	Turystyka krajowa	26
III.	Znaczenie rynku turystycznego dla Polski	27
1.	Rodzaje przyjazdów do Polski.....	29
IV.	Zakończenie	30
V.	Bibliografia	32
VI.	Spis wykresów	32
VII.	Spis rysunków	33
VIII.	Spis tabel	33

Wstęp

Wybór kraju który zdecydowałem się przedstawić w poniższej pracy nie był przypadkowy ponieważ Słowację wybrałem przede wszystkim dlatego ,że jest krajem bardzo interesującym, zróżnicowanym zarówno pod względem ukształtowania terenu, lokalizacji bardzo ciekawych obiektów oraz obszarów atrakcyjnych turystycznie.

Drugim względem który poparł moją decyzją jest to ,że jest to jeden z moich ulubionych krajów ,który odwiedziłem już kilkunasto krotonie dzięki czemu posiadam bardzo dużą ilość praktycznych informacji.

Rysunek 1 Mapa Europy

- o źródło: www.wikipedia.pl

Rysunek 2 Mapa Słowacji

- o źródło: <http://www.instytutslowacki.pl/>

I. Informacja podstawowe

1. Informacje ogólne

Nazwa oficjalna:	Republika Słowacka (SR)
Data powstania państwa:	1 stycznia 1993
Typ państwa:	republika
Ustrój polityczny:	demokracja parlamentarna (150 posłów wybieranych na 4 lata)
Prezydent:	Ivan Gašparovič (od 2004 roku) - wybierany na 5 lat
Szef rządu:	Robert Fico (od 2006 roku)
Symbole państwa:	godło, flaga, pieczęć i hymn „Nad Tatrou sa blýska“

Jest członkiem: UE (od 1 maja 2004), NATO, ONZ, UNESCO, OECD, OBWE, CERN, WHO, INTERPOL itp.

Kody międzynarodowe: SK, SVK, kod ISO 858

Powierzchnia: 49 035 km²

Położenie: Europa Środkowa (17° - 22° dług.geogr., 47° - 49° szer.geogr.)

Centralna część i północ państwa są góryste (Łuk Karpacki), dla wschodu i południa państwa typowe są niziny (cenne tereny rolnicze). Najważniejsza słowacka rzeka Dunaj, łączy stolicę RS Bratysławę z dwiema stolicami sąsiednich państw – Wiedniem i Budapesztem.

Czas: środkowoeuropejski (+1 godz. Od GMT) czas letni od marca do listopada jest +2 godz. od GMT

Granice z sąsiednimi państwami: Węgry (679km), Polska (597,5 km), Republika Czeska (265km), Austria (127,2km), Ukraina (98 km)

Podział administracyjny: 8 województw (Bratysławski, Trnawski, Trenczański, Nitrzański, Żyliński, Bańskobystrzycki, Preszowski, Koszycki) 79 powiatów, 138 miast, 2891 miejscowości (włącznie z miastami)

Stolica: Bratysława (428 672 mieszkańców do 31.12.2005)

Liczba ludności: 5 389 180 (z tego 51,5 % kobiet) do 31.12.2005 r.

Gęstość zaludnienia: 110/km²

Język urzędowy: słowacki

Narodowości: narodowość słowacka (85,8%), węgierska (9,7%), romska (1,7%), czeska (0,8%), rosyjska, ukraińska, niemiecka, polska i inne (2%)

Religia:

- wierzących ok. 84,4% z tego:

rzymskokatolicy (68,9%), ewangelicy (6,9%), grekokatolicy (4,1%), zreformowani chrześcijanie (2%),

- inni (2,2%)

- bez wyznania ok. 13,7%

Jednostka monetarna: EURO (od 1.1.2009 roku)

Podział administracyjny: Słowacja dzieli się na 8 krajów i 79 powiatów (okresów). Kraje dzielą się na powiaty (słow. okres), a te na gminy (słow. obec) miejskie lub wiejskie.

Jednostki administracyjne szczebla krajowego i gminnego są również jednostkami samorządu terytorialnego.

Święta państwowe (są jednocześnie dniami wolnymi od pracy):

1 stycznia – Dzień Powstania Republiki Słowackiej

5 lipca - Święto Św. Cyryla i Metodego

29 sierpnia – Rocznica Słowackiego Powstania Narodowego

1 września – Dzień Konstytucji Republiki Słowacji

17 listopada – Dzień Boju za Wolność i Demokrację

Święta, dni wolne od pracy:

6 stycznia – Trzech Króli

Wielki Piątek

Poniedziałek Wielkanocny

1 maja – Święto Pracy

8 maja – Dzień Zwycięstwa nad faszyzmem

15 września – Dzień Najświętszej Marii Dziewicy od Siedmiu Boleści

1 listopada – Święto Zmarłych

24 grudnia – Wigilia Bożego Narodzenia

25 grudnia – Boże Narodzenie ¹

¹ www.slovakia.travel

2. Dane Geograficzne

Słowacja leży w Europie Środkowej, po południowej stronie wododziałowego łuku Karpat i – w niewielkiej części – na nizinach naddunajskich. Jest krajem górskim: 61% jej powierzchni zajmują liczne pasma i łańcuchy górskie Karpat Zachodnich (Tatry, Białe Karpaty, Małe Karpaty, Niżne Tatry, Rudawy Słowackie, Wielka Fatra, Mała Fatra) i Karpat Wschodnich (Bieszczady, Wyhorlat). Najwyższy punkt Słowacji stanowi tatrzański szczyt górski Gerlach (2655 m n.p.m.). Góry obfitują w rozległe kotliny śródgórskie, z których największe to Kotlina Koszycka i Kotlina Liptowska. Tereny nizinne zajmują stosunkowo niewielką część powierzchni kraju. Stanowią je trzy niziny: najmniejsza Nizina Zahorska na południowo-zachodnim skraju państwa, największa Nizina Naddunajska nad Dunajem na południu i na południowym wschodzie Nizina Wschodniosłowacka.

Lasy, głównie iglaste i mieszane, zajmują około 40% powierzchni kraju, z największymi kompleksami leśnymi w środkowej Słowacji. Na Nizinie Naddunajskiej i na Nizinie Wschodniosłowackiej pierwotnie dominował step i lasostep, ale tereny te już dawno zostały zajęte pod intensywne rolnictwo.²

Słowacja ma gęstą sieć rzeczną, w 96% należącą do zlewni Dunaju, a tym samym do zlewiska Morza Czarnego (pozostałe 4% stanowi zlewnia Wisły w zlewisku Morza Bałtyckiego). Największe rzeki Słowacji to (poza Dunajem i Cisą) Wag (403 km), Hron (289 km), Ipola (232,5 km), Bodrog (88 km; z rozległym systemem rzecznym), Slaná (229,4 km) i

² <http://pl.wikipedia.org/wiki/S%C5%82owacja>

Hornád (286 km). Jeziora są niewielkie i leżą głównie w wysokich górach, natomiast liczne i duże są sztuczne zbiorniki wodne.³

Słowacja leży w klimacie umiarkowanym z regularnymi zmianami pór roku. Średnia temperatura waha się w granicach 3,7°C - 10°C. Najcieplejszymi terenami o najmniejszej liczbie opadów są obszary położone w Nizinie Południowosłowackiej i Wschodniosłowackiej. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń ze średnią temperaturą 10°C - 15°C, najcieplejszym - lipiec ze średnią maksymalną temperaturą 32°C. W strefach wysokogórskich śnieg utrzymuje się 130 dni w roku.⁴

Rysunek 3 Podział administracyjny Słowacji

- źródło: <http://www.slovakia.travel/portal.aspx?l=5&ami=408007&smi=408007>

³ <http://pl.wikipedia.org/wiki/S%C5%82owacja>

⁴ www.weh.polamb.sk

Tab. 1 Podział administracyjny

Województwo	Powierzchnia	Ilość mieszkańców
Bratislavský kraj	2 053	599 015
Trnavský kraj	4 148	551 003
Nitriansky kraj	6 343	713 422
Trenčiansky kraj	4 501	605 582
Banskobystrický kraj	9 455	789 968
Žilinský kraj	6 343	692 332
Prešovský kraj	8 993	789 968
Košický kraj	6 753	766 012

- Źródło: www.wikipedia.pl

3. Gospodarka Słowacji

Słowacja jest rozwiniętym krajem rolniczo-przemysłowym. Produkt krajowy brutto wynosi 17700 dolarów amerykańskich na 1 mieszkańca (2006). Następuje powolna kontynuacja reform zapoczątkowanych 1990 w ramach federacji Czech i Słowacji. Podział na Czechy i Słowację pogłębił trudności gospodarcze Słowacji, związane m.in. z niekorzystną dla szybkich przemian rynkowych strukturą przemysłu kraju. Na obszarze Słowacji zlokalizowano w ramach podziału pracy w federacji liczne zakłady przemysłu przetwórczego wytwarzające półprodukty (tworzywa sztuczne, żelazo, stal, miedź) oraz fabryki zbrojeniowe (produkcja broni stanowiła 6,3% ogólnej produkcji przemysłowej republiki – 1999).

Wprowadzenie zasad gospodarki rynkowej, rozpad RWPG i utrata tradycyjnych rynków zbytu spowodowały gwałtowny spadek produkcji (1994 o ok. 15%), zwłaszcza w zakładach energo- i surowcowych (np. produkcja zbrojeniowa spadła o 50%) oraz towarzyszący mu duży wzrost bezrobocia (14,4%, w Czechach 3,5% – 1993). Sytuację pogorszył rozpad federacji i znaczne rozluźnienie więzi kooperacyjnych między słowackimi zakładami produkującymi półprodukty a firmami czeskimi. Ponadto nastąpiło zahamowanie napływu do Słowacji kapitału zagranicznego (wartość inwestycji zagranicznych do 1994 – 580 mln dolarów amerykańskich, w Czechach – 3,7 mld USD), a trudności gospodarcze i mało konsekwentna polityka rządu opóźniają proces prywatyzacji (udział sektora prywatnego w tworzeniu produktu krajowego brutto wynosił 1994 – 58%, w Czechach – ok. 70%). Nastąpił

również spadek produktu krajowego brutto (1992 o 7%, 1993 ok. 4%). Obecnie większość lasów na terenie Słowacji jest prywatna. Hoduje się trzodę chlewną, bydło i owce.⁵

4. Przemysł

Słowacja jest krajem ubogim w surowce mineralne. Wydobywa się węgiel brunatny w okolicach miasta Prievidza (3,5 mln t rocznie), rudy manganu na Spiszu, niewielkie ilości rud żelaza, miedzi, rtęci (Spisz, Rudawy Słowackie), antymonu oraz magnezytu (Rudawy Słowackie), kamienie budownicze, ropę naftową. Produkcja energii elektrycznej na 1 mieszkańca wynosi ok. 4200 kWh rocznie. 2 elektrownie jądrowe – Mochovce, Jaslovské Bohunice. Rozwinięte hutnictwo żelaza i stali (3,9 mln t stali, 1992. Koszyce) oraz metali nieżelaznych (Bańska Bystrzyca, Krompachy – miedź, Žar nad Hronem – aluminium, Sered' – nikiel) i przemysł zbrojeniowy (czołgi, ciężkie pojazdy opancerzone, działa, amunicja). Przemysł rafineryjny i petrochemiczny przerabiają rocznie 6,5 mln t ropy naftowej (Bratysława, Nováky). Liczne zakłady chemiczne (nawozy sztuczne, włókna syntetyczne, lekarstwa, wyroby gumowe), obuwnicze (Partizánske, Bardejov), drzewne (Zvolen, Vranov n. Topľou, Nowa Wieś Spiska, Ružomberk), papiernicze. Ponadto przemysł elektromaszynowy (6,0 tys. sztuk samochodów, 2000. 0,6 mln – lodówek i zamrażarek, 1992; 216 tys. – telewizorów, wagony kolejowe, maszyny obuwnicze i rolnicze, konstrukcje stalowe), odzieżowe, spożywcze, główne piwowarski (Poprad, Topolčany), tytoniowy, cukierniczy. Największe ośrodki przemysłu: Bratysława, Koszyce, Żylina, Bańska Bystrzyca, Martin, Nitra.⁶

5. Infrastruktura drogowa

Sieć dróg na Słowacji jest gęsta i dobrze utrzymywana. Tworzą ją autostrady, drogi szybkiego ruchu przeznaczone dla ruchu motorowego, drogi krajowe główne I klasy, drogi krajowe II klasy oraz drogi lokalne. Z pośród prawie 18 000 km dróg publicznych, drogi główne stanowią około 17 % całkowitej długości dróg. Drogi prowadzące z północy na południe prowadzą przez pasma górskie przez co są niebezpieczne. W okresie zimowym należy liczyć się z utrudnieniami w postaci opadów śniegu oraz oblodzenia jezdni. Jeżeli jezdnia pokryta jest lodem, warstwą śniegu lub gołoledzią, obowiązuje nakaz używania opon zimowych .

⁵ <http://pl.wikipedia.org/wiki/S%C5%82owacja>

⁶ <http://pl.wikipedia.org/wiki/S%C5%82owacja>

Sieć autostrad obejmuje obecnie ponad 350 km i jest nieustannie rozbudowywana. W najbliższych latach planuje się zakończenie budowy autostrady, która płynnie połączy miasta Bratysława - Żylina - Koszyce. Poza istniejącym bezpośrednim połączeniem pomiędzy Bratysławą i Pragą oraz Wiedniem, wkrótce będzie można dojechać ze stolicy Słowacji także autostradą do Budapesztu. Korzystanie z autostrad jest płatne.⁷

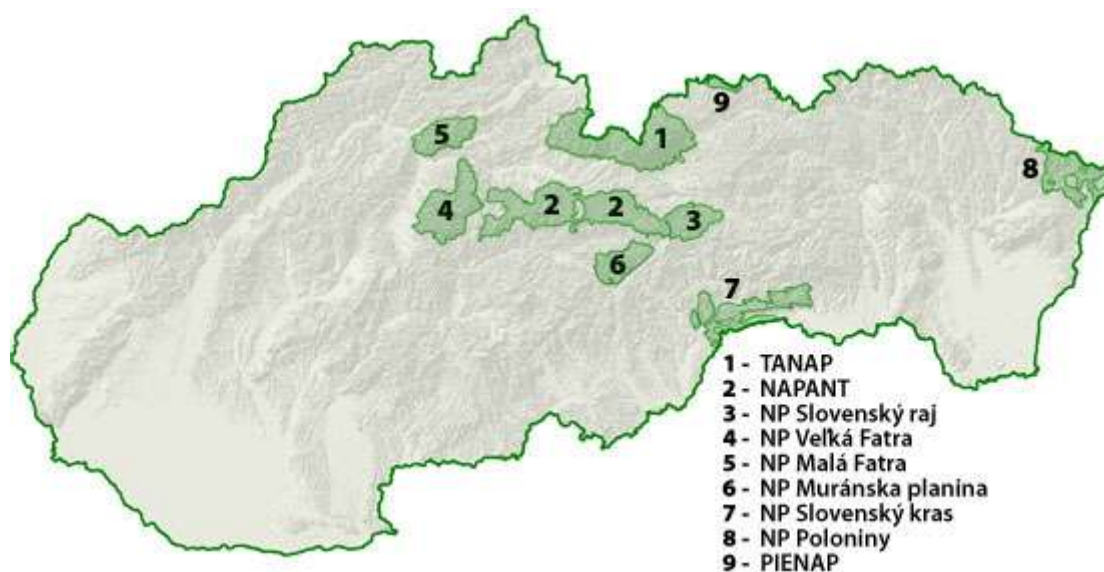
Tab. 2 Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2005	2006	2007	2008
PKB w mld euro	30,5	32,3	b.d.	47,7 I-III kw.
PKB (dynamika w %)	6,1	8,3	8,8	6,4
PKB na 1 mieszkańca (tys. euro)	7,1	7,5	b.d.	b.d.
Deficyt budżetu (w % PKB)	-3,3	-3,7	-2,5	-2,3
Dług publiczny (w % PKB)	46,5	30,4	30,6	29,2
Inflacja (w %)	2,7	2,7	2,5	4,4
Stopa bezrobocia (w %) - ILO	11,4	9,4	10,8	9,6
Eksport (w mld euro)	31,9	33,3	39,6	47,7
Import (w mld euro)	34,4	35,7	49,0	48,4

- Źródło: Słowacki Urząd Statystyczny, WE Amb. RP w Bratysławie

⁷ <http://www.slovakia.travel/entitaview.aspx?l=5&idp=1129>

6. Warunki rozwoju turystyki

Rysunek 4 Mapa parków narodowych na Słowacji

○ źródło: www.turistikaonline.sk

Tab 3 Parki narodowe

Nazwa parku narodowego	Powierzchnia (km ²)	Rok założenia
Tatrzański park Narodowy	738,0	1948
Narodowy park Tatry Niżne	728,4	1978
Narodowy park Słowacki Raj	197,6	1988
Narodowy park Wielka Fatra	403,7	2002
Narodowy park Mała Fatra	226,3	1988
Narodowy park Murańska	203,2	1997
Planina		
Narodowy park Słowacki kras	361,6	1973
Narodowy park Poloniny	298,1	1997
Pieniński park narodowy	37,5	1967

○ źródło: www.turistikaonline.sk

7. Regiony turystyczne na Słowacji

Rysunek 5 Regiony turystyczne na Słowacji

○ Źródło: www.slovakia.travel.pl

1. Opis wybranych regionów turystycznych Słowacji:

Region orawski (Orava)

Powiaty: Dolný Kubín (Dolný Kubín), Namestovo (Námestovo), Twardoszyn (Tvrdošín)

Orawa (Orava) leży w północno-wschodniej części Słowacji przy granicy państwowej z Polską. Punkt graniczny w katastrze miejscowości Orawska Półgóra (Oravská Polhora) jest najdalej na północ wysuniętym punktem Słowacji. Oś regionu tworzy rzeka Orawa (Orava). Z punktu widzenia bogactwa przyrody Orawie nie brakuje niczego. Mała Fatra (Malá Fatra), Góry Choczańskie (Chočské vrchy) a w szczególności Tatry Zachodnie (Západné Tatry) – Rohacze (Roháče) są rajem do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Miłośnicy turystyki pieszej pokochali wspinaczki głównie w lecie Rohacze oraz przejścia grzbietem

zachodniotatrzańskim. Spacerzy w okolicy Orawic (Oravice), wspinaczki na Babią Górę⁸ (Babia hora) czy Wielki Chocz (Veľký Choč) są również niezapomnianymi turystycznymi przeżyciami. Również miesiące zimowe są piękne na Orawie. Narciarstwo zjazdowe w Zubercu (Zuberec) i jego okolicy albo na Kubińskiej Holi (Kubínská hola), czy biegi narciarskie Górami Skoruszańskimi (Skorušinské vrchy) albo Magurą Orawską (Oravská Magura) są ogólnie znane wśród miłośników białego szaleństwa nie tylko ze Słowacji, ale także państw sąsiednich. Na Orawie znajduje się wiele zabytków architektonicznych, z którymi można się zetknąć prawie w każdej miejscowości. Najcenniejszym jest Zamek Orawski (Oravský hrad) wznoszący się na skale nad rzeką Orawą. W wielu orawskich wsiach można do dziś spotkać się z zabytkami architektury ludowej, z których najcenniejszą jest zabytkowa rezerwacja architektury ludowej w Podbielu (Podbiel) i muzeum plenerowe (skansen) w Zubercu. Najbardziej znaczącymi przedstawicielami architektury sakralnej są drewniane kościoły w Twardoszynie (Tvrdošín), Lesztynach (Leštiny) i Istebnym (Istebné). Najlepszym miejscem do rekreacji nad wodą jest Zapora Orawska (Oravská priehrada).

Region tatrzański (Tatry i Spisz Północny)

Powiaty: Poprad (Poprad), Kieżmark (Kežmarok), Stara Lubowla (Stará Lubovňa)

Region tatrzański, leżący na północy Słowacji jest prawdopodobnie najbardziej atrakcyjnym turystycznie rejonem Słowacji. Składa się z dwóch regionów: Tatry i Spisz Północny (severný Spiš). Tatry są pogranicznym pasmem górskim, dzielącym się na Tatry Wysokie (Vysoké Tatry), Tatry Bielskie (Belianske Tatry) i Tatry Zachodnie (Západné Tatry). Na terytorium Słowacji Północnej leżą cztery piąte powierzchni Tatr. Słowacko-polska granica państwowa ogranicza obszar Tatr od północy. Na południu szczyty tatrzańskie stromo opadają do Kotliny Podtatrzańskiej (Podtatranská kotlina). Ze względu na nadzwyczajną koncentrację piękna przyrody Tatry zasłużyły sobie na nazwę „miniaturowych Alp“, ponieważ na niewielkiej powierzchni (341 km², z czego 260 km² znajduje się po stronie słowackiej) oprócz lodowców występuje wszystko to, co oferują Alpy. Szczególnie Tatry Wysokie są rajem dla turystów pieszych i taterników (wspinaczy górskich). Miłośnicy turystyki pieszej uwielbiają głównie w lecie turystykę w dolinach Tatr Wysokich, wspinaczki na szczyty wysokotatrzańskie (Krywań - Kriváň, Rysy, Szczyt Gerlachowski - Gerlachovský štít w towarzystwie przewodnika górskiego) oraz przejścia ich grzbietami. Zima jest w Tatrach synonimem narciarstwa.

⁸ www.slovakia.travel

Najlepsze trasy zjazdowe są do dyspozycji w „Areale Snow” („Areál snow”) na Jeziorze Szczyrbskim (Štrbské pleso) i Jeziorze Skalnym (Skalnaté pleso) nad Tatrzańską Łomnicą (Tatranská Lomnica), gdzie sezon narciarski trwa aż do połowy maja. W Tatrach znajdują się liczne uzdrowiska klimatyczne. Spisz Północny jest nadzwyczajnie bogaty w zabytki architektoniczne z różnych okresów historycznych. Często są nimi pałace (Strażki - Strážky), klasztory (Czerwony Klasztor - Červený kláštor), zamki (Zamek Kieżmarski - Kežmarský hrad, Zamek Lubowelski – Ľubovniansky hrad) albo miejskie rezerваты zabytkowe (Sobota Spiska - Spišská Sobota, Kieżmark - Kežmarok, Podoliniec - Podolíneć). W wielu miejscowościach można po dziś dzień podziwiać zabytki architektury ludowej (np. miejscowość Ždar - Ždiar), z których wiele umieszczono w muzeum plenerowym pod Zamkiem Lubowelskim. Perłą przyrody Spiszu Północnego jest Przełom Dunajca (Prielom Dunajca) w Pieninach na terytorium Pienińskiego Parku Narodowego (Národný park Pieniny).

Region bratysławski (Bratysława wraz z regionem Małych Karpat)

Powiaty: Bratysława (Bratislava) 1, 2, 3, 4 i 5, Pezinok (Pezinok), częściowo Seniec (Senec), częściowo Malacki (Malacky)

Region bratysławski (Bratislavský región) leży na południowym-zachodzie Słowacji, przy czym jego część południowa biegnąca wzdłuż nurtu Dunaju, będąc jednocześnie słowacko-węgierską granicą państwową a część zachodnia ciągnąca się wzdłuż nurtu rzeki Morawa (Morava) jest jednocześnie słowacko-austriacką granicą państwową. Przeważającą część jego terytorium tworzą Małe Karpaty (Malé Karpaty) oraz Nizina Naddunajska (Podunajská nížina). Centrum regionu jest Bratysława (Bratislava). Jako stolica Republiki Słowackiej, ma Bratysława niezwykle ekscentryczne położenie w stosunku do jego terytorium, leżąc na jej południowo-zachodnim obrzeżu. Stosunkowo długi odcinek katastralnych granic miasta jest jednocześnie granicą państwową, co jest rzadkością wśród metropolii europejskich.

Bratysława to jedna z najmłodszych europejskich stolic. Po raz pierwszy stała się nią w latach 1939 - 1945, podczas krótkiej egzystencji Państwa Słowackiego. Współczesna Bratysława oferuje wiele możliwości udziału w atrakcyjnych imprezach kulturalnych lub sportowych, zabawy lub rekreacji bezpośrednio w mieście albo w jego najbliższej okolicy. Regularnie są tu także organizowane międzynarodowe targi i wystawy. Symbolem regionu leżącego dokoła Bratysławy jest wino i woda. Jeśli dodamy do nich słońce, wtedy charakterystyka tego regionu będzie kompletna. Po wschodniej stronie Małych Karpat ciągnie się szereg miast i

wsí, które można określić jednym mianem „winniczne“. Tworzą one małokarpacki region winiarski, będący największym na Słowacji pod względem powierzchni i znaczenia. Miłośnicy przyrody, kultury ludowej i dobrej jakości wina mogą się wybrać szlakiem z Bratysławy biegnącym u wschodniego podnóża Małych Karpat, znanym jako Małokarpacki szlak winny (Malokarpatská vínna cesta). Prowadzi on wzdłuż nasłonecznionych zboczy Małych Karpat, otoczonych urodzajnymi winnicami (o powierzchni prawie czterech tysięcy hektarów) i piwniczkami winnymi. Małokarpacki szlak winny oferuje turystom chwilę przyjemnego odpoczynku w typowych małokarpackich piwniczkach winnych i winiarniach rozsianych w poszczególnych miastach i okolicznych miejscowościach. W rejonie leżącym jeszcze dalej na wschód od Niziny Naddunajskiej dominuje słońce i woda. Nie przypadkiem jego największą atrakcją są Jeziora Słoneczne (Slnečné jazerá) leżące na obrzeżu miasta Seniec (Senec), które jest jednocześnie centrum administracyjnym powiatu o tej samej nazwie. Seniec wraz z Jeziorami Słonecznymi jest ulubionym ośrodkiem ruchu turystycznego i celem krajowych i zagranicznych wycieczek miłośników letniego wypoczynku nad wodą.⁹

Region liptowski (Liptów)

Powiaty: Ružomberk (Ružomberok), Liptowski Mikulasz (Liptovský Mikuláš)

Liptów (Liptov) leży na północy Słowacji, gdzie styka się w swojej północno-wschodniej części słowacko-polskiej granicy państwowej. Region charakteryzuje się jednym z najbardziej malowniczych krajobrazów przyrodniczych na Słowacji. Od północy ogranicza go Wielka Fatra (Veľká Fatra), grzbiet Gór Chotczańskich (Chočské vrchy) oraz grzbiet Tatr Zachodnich (Západné Tatry). Granice południową Liptowa tworzy grzbiet Tatr Niskich (Nízke Tatry), zaś jego granicę zachodnią tworzy grzbiet Wielkiej Fatry. W Liptowie mają swoje źródło Czarny Wag (Čienry Váh) i Biały Wag (Biely Váh), które zlewając się do jednego koryta tworzą najdłuższą słowacką rzekę Wag (Váh).

Dzięki niepowtarzalnym osobliwościom przyrodniczym i bogactwu zabytków kulturalno-historycznych Liptów należy do najbardziej atrakcyjnych obszarów Słowacji. Większość obszaru Liptowa jest górzysta, obfituje w lasy oraz urzeka pięknem przyrody. Najcenniejsze klejnoty przyrody są chronione w Tatrzańskim Parku Narodowym (Tatranský národný park), Parku Narodowym Tatr Niskie (Národný park Nízke Tatry) oraz Parku Narodowym Wielka

⁹ www.slovakia.travel

Fatra (Národný park Veľká Fatra). O bezcennej wartości przyrody Liptowa świadczy również fakt, że jego obszar został objęty wysokim stopniem ochrony. Ochrona lasów i malowniczych zakątków przyrody jest zatem najlepszą gwarancją, by Liptów pozostał "zielonym" regionem z czystą, nieskażoną przyrodą. To najczęściej turystyka piesza i rowerowa w sezonie letnim czy też z kolei narciarstwo zjazdowe i biegowe w sezonie zimowym przyciągają do Liptowa liczne rzesze gości. Jeśli dodamy do tego podziemne bogactwo w postaci licznych ogólnodostępnych jaskiń i występowanie wielu źródeł leczniczych wód mineralnych i wód termalnych oraz także zaporę wodną Jezioro Liptowskie (Liptovská Mara), wtedy obraz atrakcji przyrodniczych Liptowa będzie niemal kompletny. W regionie, oprócz bogactw przyrody, nie brak także zabytków kulturalno-historycznych. Cały region jest szczególnie bogaty w zabytki architektoniczne, pochodzące z różnych okresów historycznych. Bardzo często są to dwory i pałace, z którymi można się spotkać w wielu miejscowościach. Najstarszymi zabytkami architektonicznymi są ruiny średniowiecznych zamków (Likava - Likava, Zamek Liptowski - Liptovský hrad). W licznych miejscowościach Liptowa można się do dziś spotkać z zabytkami architektury ludowej, z których większość znajduje się we Wlkolińcu (Vlkolínec - wpisany na Listę światowego dziedzictwa przyrodniczego i kulturalnego UNESCO) oraz w muzeum plenerowym (skansenie) w Pribylinie. Unikalny drewniany kościół w Św. Krzyżu (Sv. Kríž) jest jedną z największych drewnianych budowli w Europie. Wśród kolejnych atrakcji kulturalnych i historycznych Liptowa wymienić należy np. Havránok, Muzeum Owczarstwa Liptovský Hrádok, Galerię P. M. Bohúňa w Liptovskim Mikulaszu czy też same miasta Liptowa. Niepowtarzalna mieszanka pięknych zakątków przyrody, bogactwa kulturalno-historycznego regionu, szerokich możliwości uprawiania sportu i aktywnego spędzania wolnego czasu, oraz możliwości wypoczynku i przeżycia niecodziennych wrażeń sprawiają, iż Liptów należy do największych przyrodniczych obszarów rekreacyjnych na Słowacji. Rozwojem i promocją tego wyjątkowego regionu zajmuje się Organizacja ds. Zarządzania Destynacjami Turystycznymi (DMO) Klaster Liptov, która jest pierwszą tego rodzaju organizacją na Słowacji.¹⁰

Region spiski (Spiš)

Powiaty: Lewocza (Levoča), Nowa Wieś Spiska (Spišská Nová Ves), Gelnica (Gelnica), częściowo Rožniawa (Rožňava)

¹⁰ www.slovakia.travel

Nazwa Zagórze (Záhorie) ma stare korzenie, sięgające XVII wieku. Pochodzi od łacińskiej nazwy „Processus transmontanus”, która oznaczała obszar leżący za Małymi Karpatami (Malé Karpaty), a zatem „za górami”. Region ten leży w zachodniej części Słowacji. Terytorium od zachodu ogranicza granica państwowa z Austrią, którą tworzy rzeka Morawa (Morava), z kolei na północnym zachodzie granica państwowa z Republiką Czeską. Od południowego wschodu ograniczają go Małe Karpaty. Dzięki dogodnemu położeniu geograficznemu i łagodnym warunkom klimatycznym Zagórze jest jednym z najwcześniej osiedlanych terytoriów na Słowacji. Z punktu widzenia ruchu turystycznego region oferuje dogodne warunki do uprawiania turystyki rowerowej, turystyki pieszej oraz letnie pobyty nad brzegami licznych jezior. Uzdrowisko Smrdaki (Smrdáky), znajdująca się w miejscowości Szasztin (Šaštín) Bazylika Minor oraz zabytki kulturalno-historyczne dawnego wolnego miasta królewskiego Skalica uzupełniają bogatą ofertę tego regionu.¹¹

8. Obiekty UNESCO na Słowacji

Bańska Szczawnica (*Banská Štiavnica*) - Miejski zespół zabytkowy pokazujący tradycje górnicze na Słowacji.

Bardejov (*Bardiów*) - malownicze miasto gotyckie położone na Wschodniej Słowacji, które posiada dobrze zachowany średniowieczny zespół miejski.

Vlkolinec (*Wilkoliniec*) - Rezerwat architektury ludowej.

Zamek Spiski (*Spišský hrad*) oraz pobliskie zabytki - należą do największego zespołu zamkowego w Europie,

Drewniane kościoły: rzymsko-katolickie kościoły w Hervartovie i Tvrdošinie, ewangelickie kościoły artykularne w Kežmarku, Leštínach i Hronseku, kościoły obrządku wschodniego w Bodružali, Ladomírovej i Ruskej Bystrej.

Jaskinie które zostały wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Przyrodniczego UNESCO to: jaskinie w Słowackim Krasie (Domica, Gombasecka, Jasowska, Ochtińska Jaskinia Aragonitowa) i Dobszyńska Jaskinia Lodowa.¹²

¹¹ www.slovakia.travel

¹² <http://whc.unesco.org>

Ośrodki narciarskie	SPA & Aquaparki	Jaskinie	Zamki & Palace
			
Starý Smokovec - Hrebienok	Aquapark Galandia – Galanta	Demianowska Jaskinia Wolności	Zamek Orawski
Ski Drienica	TATRALANDIA – całoroczny areal wodnej rozrywki	Silická Radnica (Silická Ladnica)	Zamek Spiski
Jasenská Dolina	Kapeliško termálne Dudince	Demianowska Jaskinia Lodowa	Zamek Krásna Hôrka (Krasna Horka)
Snowparadise Veľká Rača	Kapeliško termálne Kremnica	Jaskinia Gombasecka	Zamek w Bojnichach
Ski Kubínska hola	Aquapark Meander park – Oravice	Jaskinia Martwych Nietoperzy w Niskich Tatrach	Zamek Devin
Tatrzańska Łomnica - ośrodek narciarski	Kapeliško termálne Štúrovo (Vadás Thermal Sturovo)	Ochtínska Argonitowa Jaskinia	Zamek królewski Czerwony Kamień (Červený Kameň)
vrátna free time zone	Kapeliško termálne Dunajská Streda	Jaskinia Bystriárska	Zamek Strečno (Strecno)
Skipark Ružomberok 5*	Aquapark Aquathermal – Senec	Jaskinia Bielska (Belianska Jaskyna)	Zamek Zwolenski
Ośrodek Narciarski Štrbské Pleso	Thermal park Bešeňová – relax all inclusive	Dobszyńska Jaskinia Lodowa (Dobšinská ľadová jaskyňa)	Zamek Trenczyński
Relax Center Plejsy	Kapeliško termálne Izabela Vyšné Ružbachy	Jaskinia Krasnohorska	Zamek w Nitrze

Tab. 4 Ośrodki koncentracji ruchu turystycznego

- o źródło: www.mojaslowacja.pl

II. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO SŁOWACJI

1. Rynek recepcji turystycznej

Rynek turystyczny Słowacji obejmujący prawie wszystkie możliwe formy turystyki, jest bardzo duży natomiast jest nie do końca wykorzystany. Głównym problemem jest rozlokowanie poszczególnych regionów turystycznych po całym obszarze kraju przez co jest skomplikowane stworzenie „pakietów turystycznych”

Północny region Słowacji, ze względu na ukształtowanie terenu zachęca do uprawiania sportów zimowych (narciarstwo, snowboard) oraz do wędrówek górskich.

Południowy region Słowacji jest to region o bardzo dużym wykorzystaniu wód termalnych. W 2008 roku Słowację odwiedziło ponad 1,5 mln turystów zagranicznych, jest to wzrost o ok. 3,1 proc. więcej niż w roku 2007. Bardzo szybko turystyka rozwija się głównie za

sprawą Polskich turystów . W roku 2008 zanotowano ponad 5 mln udzielonych noclegów turystom zagraniczny z czego Polacy znaleźli się na drugiej pozycja za Czechami z wynikiem ponad 900 tys. Średnia długość udzielonych noclegów w 2008 roku wyniosła 3 dni, skróciła się w porównaniu z rokiem 2007 o 0,2 dnia. Wpływy z turystyki zagranicznej w 2008 roku szacuje się na ok. 2,5 mld USD jest to w porównaniu z rokiem poprzednim o ok. 20% więcej, bilans turystyczny jest dodatni i wyniósł 432 mln USD.

Turyści wybierali Słowację ze względu na:

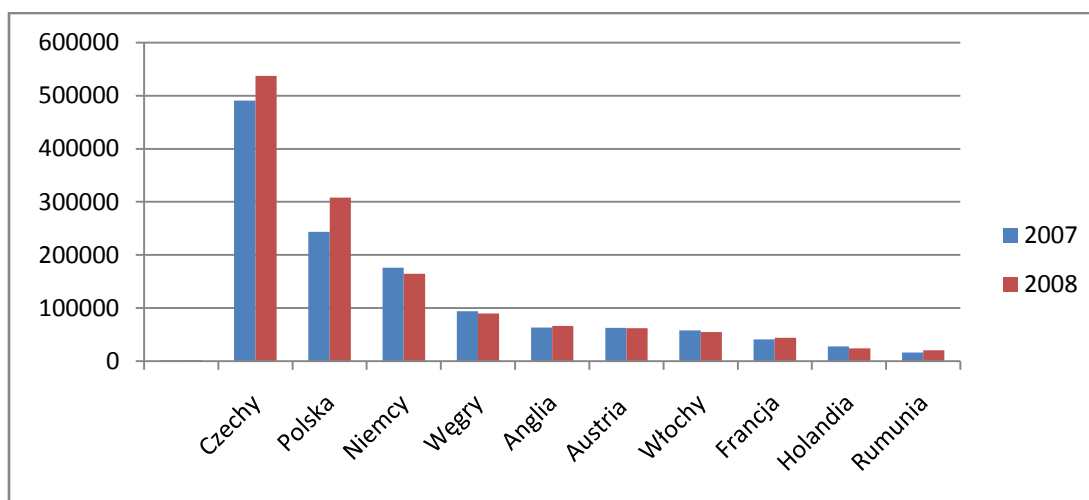
- turystykę narciarską
- spędzenie wakacje w górach
- odwiedzin u rodzin lub znajomych
- wypoczynku nad wodą
- SPA – baseny termalne

Tab 5. Wielkość przyjazdów turystów zagranicznych w latach 2007 - 2008

Kraj	Ilość turystów w poszczególnych latach					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Czechy	469 991	419 273	424 900	455 381	490086	537180
Polska	215 383	179 078	198 479	224 159	243917	308437
Niemcy	175 746	188 067	194 158	190 422	176059	164694
Węgry	100 546	111 065	121 615	121 981	93797	90123
Rosja	51 365	55 609	55 630	60 560	62457	65852
Włochy	37 996	50 201	59 344	60 971	58184	54722
Wielka Brytania	26 062	34 349	51 720	63 137	63193	66628

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

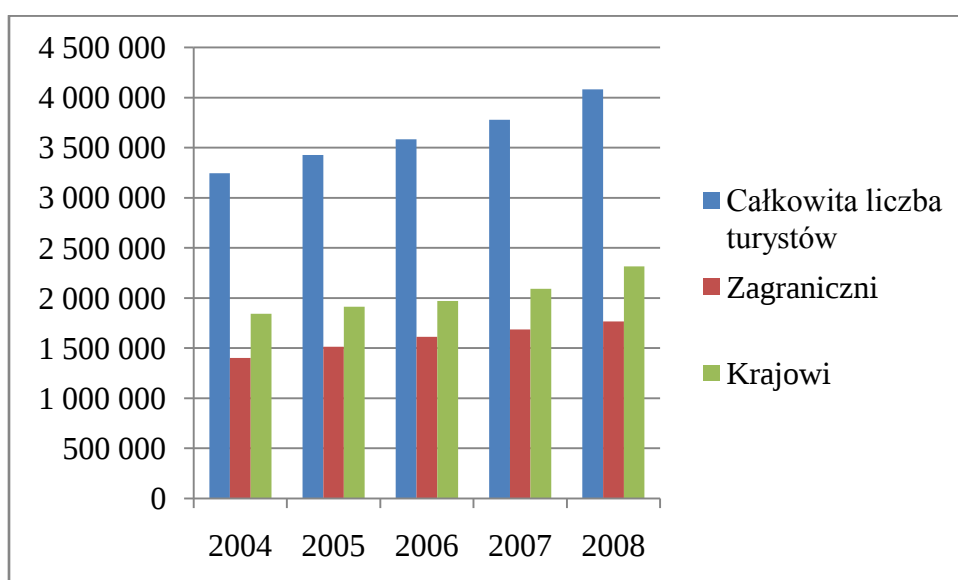
Liczba turystów odwiedzających Słowację wzrasta z roku na rok widoczna jest różnica pomiędzy latami 2003 a 2008 dla Czech wynosi ona ok. 22%, dla Polski ok. 17% natomiast widoczny jest spadek odwiedzających z Niemiec.

Wykres 1 Narodowości najczęściej odwiedzające Słowację

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Na powyższym wykresie możemy zauważyć, że najczęściej tereny Słowacji odwiedzają turyści sąsiadujący są to Czesi, Polacy oraz Niemcy. Związane jest to z bliskością położenia terenu Słowacji. W roku 2008 liczba turystów z Czech oraz Polski zwiększyła się natomiast zauważalny jest spadek odwiedzających z Niemiec oraz Węgier.

Wykres 2 Całkowita liczba udzielonych noclegów

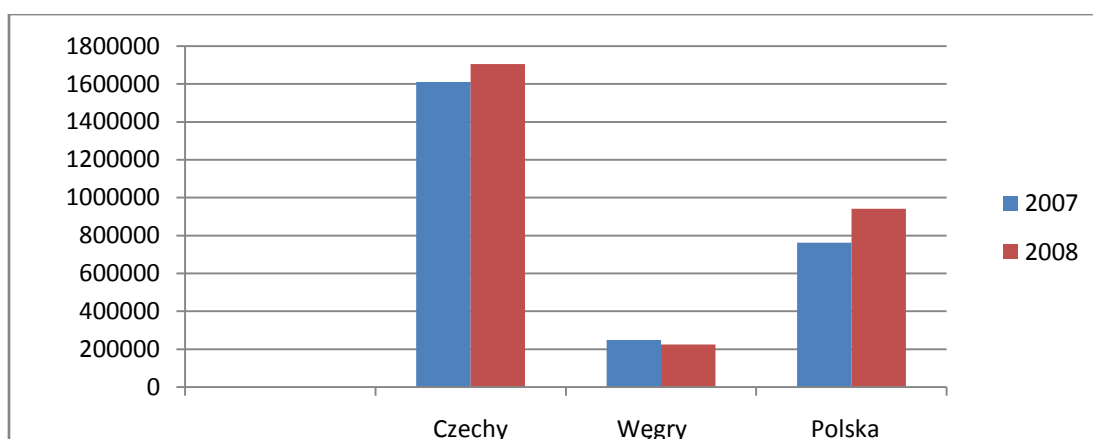
- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Tab 6 Całkowita liczba turystów korzystająca z zakwaterowania

	2004	2005	2006	2007	2008
Całkowita liczba turystów	3 244 500	3 428 100	3 583 879	3 778 000	4 082 645
Zagraniczni	1 401 200	1 515 000	1 611 808	1 685 000	1 766 529
Krajowi	1 843 300	1 913 100	1 972 071	2 093 000	2 316 116

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Z powyższych danych można wywnioskować, iż Słowacja jest krajem o rosnącej liczbie udzielanych noclegów w przeciągu ostatnich czterech lat zmiana wyniosła ok. 20% dla wszystkich noclegów z czego: dla noclegów turystów zagranicznych ok. 12% oraz dla noclegów turystów krajowych ok. 11%. Związane jest to także z ilością dostępnych miejsc noclegowych

Wykres 3 Liczba udzielonych noclegów

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Na wykresie można zauważyć wzrost udzielonych noclegów dotyczy to zarówno Czech jak i polski natomiast widoczny jest także niewielki spadek na udzielone noclegi dla Węgier.

Tab. 7 Długość pobytu w dobach w 2008 roku

Typ pobytu	
Pobyt tranzytowy	31 %
Pobyt jednodniowy nie tranzytowy	30%
Pobyt jednodniowy	19%
Pobyt dwu i więcej dniowy	20%

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Najwięcej turystów przyjeżdżających na Słowację w 2008 roku należało do grupy turystów

Tranzytowych (31%) ,na jednodniowy pobyt przyjechało 19 %, a na dwudniowy i dłuższy 20 % turystów.

Tab. 8 Rodzaj zakwaterowania

Rodzaj miejsca zakwaterowania	
pensjonat, kwatery prywatne	29%
hotel ***	24%
hotel ** albo *	16%
noclegi u znajomych, u rodziny	10%
hotel ****	14%
Inne	7%

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Najczęstszym miejscem zakwaterowania były pensjonaty oraz kwatery prywatne związane jest to z dużą popularnością wynajmowania pokoi(apartamentów) oraz z coraz lepszymi warunkami noclegowymi, hotele 2 i 3 gwiazdkowe zajmują drugą pozycję następnie turyści wybierali noclegi u znajomych. Hotele wyższej klasy czyli 4 gwiazdkowe wybrało tylko 14% osób ze względu na brak dobrze rozwiniętej infrastruktury tej klasy.

Tab 9 Średnia długość pobytu

	Średnia długość pobytu zagranicznych turystów (w dniach)				
	2004	2005	2006	2007	2008
Średnia ilość dni	3,3	3,2	3,2	3,1	3,0

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Średnia długość pobytu zmienia się z roku na rok w ciągu ostatnich pięciu lat średnia długość noclegu zmniejszyła się o 0,3 dnia

Tab. 10 Liczba udzielonych noclegów wg. województw

Województwo	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bratysławskie	656 730	721 379	786 266	840 804	883103	914406
Trnawskie	246 211	236 403	241 497	237 046	244595	273477
Trenciańskie	264 439	251 179	253 937	260 827	289854	320326
Nitrzańskie	197 829	177 846	203 463	215 712	223304	258251
Zylińskie	609 858	577 808	625 790	652 770	689531	767274
Bańsko-bystrzyckie	416 586	385 842	400 346	423 682	426178	455914
Preszowskie	687 420	607 514	621 032	647 068	699415	736051
Koszyckie	294 467	285 514	295 752	305 970	321774	356946
suma	3 373 540	3 244 485	3 428 083	3 583 879	3777754	4082645

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

W przeciągu sześciu ostatnich lat zauważalny jest znaczny wzrost udzielonych noclegów na terenie Słowacji. Największa ilość noclegów została udzielona w województwie Bratysławskim ze względu na turystyką biznesową oraz miejsce ważnych spotkań, na drugim miejscu znajduje się województwo Preszowskie, jego pozycja związana jest z lokalizacją na obszarze wyżynno-górzystym oraz rozwojem turystyki zarówno narciarskiej jak i pieszej górskiej.

2. Rynek emisji turystycznej

Tab. 11. Liczba turystów słowackich wyjeżdżających za granice

Liczba turystów słowackich wyjeżdżających za granice	
2006 rok	2007 rok
22 688 078	23 837 425

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

Liczba Słowaków wyjeżdżających za granice w 2006 roku wyniosła 22 688 078, natomiast w 2007 roku wyniosła 23 837 427, zauważalny jest znaczny wzrost wyjazdów zagranicznych Słowaków, związane jest to z polepszeniem się sytuacji materialnej obywateli, lepszą reklamą krajów zagranicznych.

Tab. 12. Wydatki Słowaków na wyjazdy zagraniczne

Wydatki Słowaków na wyjazdy zagraniczne	
2006 rok	2007 rok
31 349 mln Skk	37 721 mln Skk

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.economy.gov.sk

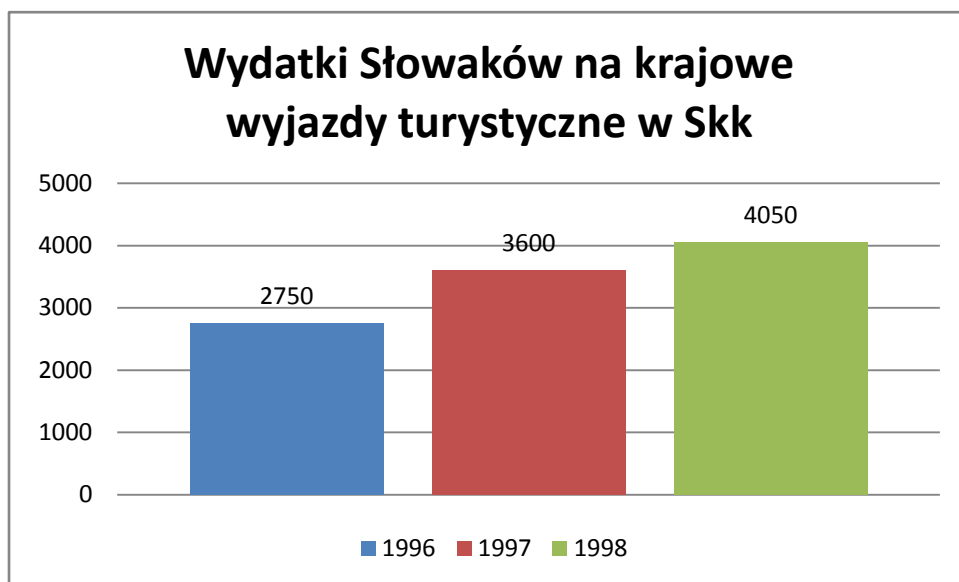
Możemy zauważyć wzrost wydatków na turystykę zagraniczną obywateli Słowacji, związane jest to z coraz popularniejszym trendem odwiedzania innych krajów oraz podążanie za trendem „podróżowania”

Słowacja jako państwo o nie najwyższych dochodach oraz nie mające tradycji podróżowania nie podróżują za granicę zbyt często. Jedynymi osobami wyjeżdżającymi na wyjazdy za granice są osoby znajdujące się w średniej bądź wyższej klasie społecznej. Osoby z najwyższej klasy społecznej najczęściej jako miejsca spędzania czasu wolnego wybierają kraje egzotyczne oraz prestiżowe (Francja, Szwajcaria), niższa klasa społeczna zazwyczaj wybiera kraje ogólnodostępne zazwyczaj są to kraje basenu morza śródziemnego oraz kraje sąsiednie. Bardzo dużą rolę w turystyce zagranicznej pełnią wyjazdy służbowe są to zazwyczaj wyjazdy krótkie 2-3 dniowe.

Słowacy ze względu na położenie swojego kraju w znacznej mierze za cel podróży wybierają kraje sąsiednie tj. polska, Czechy, Węgry, oraz Austrię, związane jest to z bardzo dobrą dostępnością wymienionych krajów oraz bliskością. Zazwyczaj osoby decydujące się na wyjazd zagraniczny spędzają tam kilka dni. Na dłuższy okres czasu Słowacy często wybierają się na Włoch oraz Chorwacji. Najczęściej wybieranym środkiem transportu jest autokar, samochód oraz samolot. W ostatnich latach widoczny jest bardzo duży wzrost wyjazdów Słowaków, różnica pomiędzy 2006 a 2007 rokiem wyniosła ponad 1mln wyjazdów więcej.

3. Turystyka krajowa

W 1998 rok turystykę krajową w Słowacji uprawiało blisko 69 % mieszkańców powyżej 18 roku życia. Najczęstszym miejscem destynacji były góry, spędzanie czasu nad wodą oraz wizyty u krewnych i znajomych. Najczęściej wyjazdy krajowe były organizowane samodzielnie, związane jest to z bardzo dobrą dostępnością wszystkich regionów turystycznych kraju oraz względem ekonomicznym, czyli kosztem organizacji wyjazdów. W latach 1996-1998 zwiększyły się wydatki na osobę w wyjazdach krajowych z 2750 Skk do 4050 Skk.

Wykres 4. Wydatki Słowaków na podróże krajowe

- Źródło: opracowanie własne na podstawie Rynek Turystyczny 2000

III. Znaczenie rynku turystycznego dla Polski

Tab. 13. Liczba turystów słowackich odwiedzających Polskę

Liczba turystów słowackich odwiedzających Polskę					
2002	2003	2004	2005	2006	2007
60000	80000	85000	70000	70000	70000

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: http://www.pot.gov.pl/dokumenty/dane-i-wiedza/badania-i-analizy/rok-2008-1/strategia-na-lata-2008-2015/Za142acznik%201_Diagnoza.pdf/

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć spadek turystów Słowackich odwiedzających nasz kraj związane jest to z odwiedzeniem już większości miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz mało atrakcyjnymi cenami produktów, które były wcześniej nie dostępne na Słowacji.

Tab. 14. Cel przyjazdów turystów Słowackich

Cel przyjazdów turystów Słowackich	
Interesy	36,00%
Turystyka i wypoczynek	19,00%
Tranzyt	18,00%
Odwiedziny u krewnych i znajomych	15,00%
Zakupy	4,00%
Inne cele	8,00%

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: http://www.pot.gov.pl/dokumenty/dane-i-wiedza/badania-i-analizy/rok-2008-1/strategia-na-lata-2008-2015/Za142acznik%201_Diagnoza.pdf/

Tabela dotycząca celu przyjazdów naszych sąsiadów pokazuje ,że najważniejszym celem są sprawy zawodowe związane jest to z rozwojem współpracy między Polską a Słowacją.

Tab. 15. Charakterystyka społeczno-demograficzna turystów Słowackich

Charakterystyka społeczno-demograficzna		
Płeć	Mężczyźni 74%	Kobiety 23%
Wiek	do 24 lat	6%
	25-34 lat	22%
	35-44 lat	44%
	45-54 lat	16%
	55 lat i więcej	11%
Wykształcenie	Wyższe	60%
	Średnie	32%
Status zawodowy	Pracujący	81%
	Uczący się	5%
	Polski pochodzenie	9%

- Źródło: Opracowanie własne na podstawie: http://www.pot.gov.pl/dokumenty/dane-i-wiedza/badania-i-analizy/rok-2008-1/strategia-na-lata-2008-2015/Za142acznik%201_Diagnoza.pdf/

1. Rodzaje przyjazdów do Polski

Słowacy najczęściej przyjeżdżają do polski indywidualnie ponieważ zorganizowane wycieczki są droższe dlatego coraz mniej popularne stają się wycieczki masowe. Otwarcie przejść granicznych (pakt Schengen) zwiększyło liczbę osób podróżujących do Polski.

Miejsce zakwaterowania

Odwiedzający Polskę turyści Słowacy zazwyczaj wybierają miejsce zakwaterowania o niższym standardzie zazwyczaj są to pensjonaty lub hotele jedno i dwu gwiazdkowe. Duża ilość osób korzysta z noclegów u rodzin oraz znajomych .

Liczba turystów odwiedzających Polskę w przeciągu ostatnich trzech lat jest na tym samym poziomie i wynosi ok. 70000 przyjazdów do Polski, związane jest to z utrzymaniem cen na tym samym poziomie oraz aktywną reklamą polskich regionów turystycznych. Słowacy jako naród odwiedzający Polskę nie mają większego znaczenia w statystykach turystów zagranicznych przyjeżdżających do naszego kraju ponieważ procentowy udział Słowaków w ruchu turystycznym Polski wynosi ok. 0,011% całkowitej liczby cudzoziemców przyjeżdżających do Polski.

IV. Zakończenie

Możliwości turystyczne Słowacji są ogromne, istnieje możliwość uprawiania praktycznie każdego rodzaju sportu oraz rekreacji.

Słowacja jest krajem o niedużej powierzchni ale bardzo interesującym ze względu na: swoje położenie w centralnej Europie jest krajem ogólnodostępnym i krajem z którego wszędzie jest blisko. Posiada bardzo zróżnicowany układ powierzchni w północnej części dominują wyżyny oraz góry gdzie w sezonie zimowym dominuje turystyka narciarska natomiast w sezonie letnim piesze wędrówki górskie. Występuje bardzo dużo pięknych zabytków zarówno ożywionych jak i nie ożywionych np. jaskinie w słowackim krasie, zamek spiski - największy zespół zamkowy zachowany w Europie. Bardzo popularne jest korzystanie z naturalnych wód termalnych dzięki którym powstają liczne kompleksy basenów termalnych np. Tatralandia, Meandepark, Beseniova. Kompleksy basenów są otwarte także w zimie.

Na terenach Słowacji brakuje tkz. „pakietów turystycznych” ponieważ ten nieduży kraj podzielony jest na aż 21 regionów turystycznych. Poprzez zasoby naturalne można stworzyć bardzo ciekawe oferty np. w porze zimowej całodzienna jazda na nartach w ośrodkach a wieczorem zażywanie kąpieli w basenach termalnych na świeżym powietrzu. Wszystkie źródła termalne posiadają właściwości lecznicze, można się o tym przekonać korzystając z propozycji sanatoriów oraz kompleksów basenów. W sezonie letnim brakuje połączeń pomiędzy rejonami atrakcyjnie turystycznymi np. słowacki raj – wysokie Tatry.

W ostatnich latach na terenach Słowacji powstało bardzo dużo nowych ośrodków turystycznych przeważająca część z nich to ośrodki narciarskie oraz kompleksy z wodami termalnymi. Starsze ośrodki zostały odnowione, zakupiony bardzo duża ilość nowego sprzętu poprawiającego zarówno komfort jak i bezpieczeństwo turystów. Dzięki wszystkim inwestycjom jakie są prowadzone na terenie Słowacji kraj ten staje się coraz lepszy pod względem atrakcyjności turystycznej. Przyczyną wolnego rozwoju się turystyki przyjazdowej jest brak odpowiedniej reklamy, brak zachęty dla zagranicznych turystów, w tym kierunku tworzone są różnego rodzaju akcje promocyjne np. organizowane są dni Słowackie w polskich miastach (Kraków, Toruń, Poznań, Rzeszów, Katowice), można zauważyć różnorodne reklamy zachęcające do wyjazdów na billboardach, coraz częściej kraj ten reklamuje się w regionalnych rozgłośniach radiowych.

Rysunek 6 Reklama Słowacji

- Źródło: <http://www.ambasada-slowacji.pl/plakat>

V. Bibliografia

1. <http://www.instytutslowacki.pl/>
2. www.wikipedia.pl
3. www.slovakia.travel
4. www.weh.polamb.sk
5. www.turistikaonline.sk
6. <http://whc.unesco.org>
7. www.mojaslowacja.pl
8. www.economy.gov.sk
9. <http://www.pot.gov.pl/>
10. Rynek Turystyczny. 2000
11. Zygmunt Kruczek (2007), Europa – Geografia Turystyczna
12. Wiesława Rusin (2006), Słowacja na weekend
13. Wiesława Rusin, Barbara Zygmąńska, Paweł Klimek (2008), Słowacja – praktyczny przewodnik
14. Daniel Kollar, Jan Lacika, Peter Podolak (2003), Słowacja wędrówki po regionach przewodnik
15. Philippe Gloaguen (2006), Słowacja Globtroter. Planuj Zwiedzaj Podróżuj

VI. Spis wykresów

Wykres 1 Narodowości najczęściej odwiedzające Słowację

Wykres 2 Całkowita liczba udzielonych noclegów

Wykres 3 Liczba udzielonych noclegów

Wykres 4. Wydatki Słowaków na podróż krajową

VII. Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa Europy	4
Rysunek 2 Mapa Słowacji.....	4
Rysunek 3 Podział administracyjny Słowacji	8
Rysunek 4 Mapa parków narodowych na Słowacji	12
Rysunek 5 Regiony turystyczne na Słowacji	13
Rysunek 6 Reklama Słowacji.....	31

VIII. Spis tabel

Tab. 1 Podział administracyjny	
Tab. 2 Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	
Tab 3 Parki narodowe	
Tab. 4 Ośrodki koncentracji ruchu turystycznego	
Tab 5. Wielkość przyjazdów turystów zagranicznych w latach 2007 - 2008	
Tab 6 Całkowita liczba turystów korzystająca z zakwaterowania	
Tab. 7 Długość pobytu w dobach w 2008 roku	
Tab. 8 Rodzaj zakwaterowania	
Tab 9 Średnia długość pobytu	
Tab. 10 Liczba udzielonych noclegów wg. województw	
Tab. 11. Liczba turystów słowackich wyjeżdżających za granice	
Tab. 12. Wydatki Słowaków na wyjazdy zagraniczne	
Tab. 13. Liczba turystów słowackich odwiedzających Polskę	
Tab. 14. Cel przyjazdów turystów Słowackich	
Tab. 15. Charakterystyka społeczno-demograficzna turystów Słowackich	